

13. Makushev P. V. Administratyvna vidpovidal'nist' yak pravovyy institut / P. V. Makushev // Naukovyy visnyk Dnipropetrovs'koho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav. — 2009. — Vyp. # 4. — S. 89 — 97.
14. Markova E. Y., Turanov V. Y. Admynstratyvnaya otvet-stvennost' po sovet-skomu pravu. — Kuybyshev : Yzd-vo Kuybyshev. un-ta, 1978. — 553 s.
15. Sovet-skoe admynstratyvnoe pravo / Pod red. V. Y. Popovoy y M. S. Studenykynoy. — Yzd. 2-e, pererab. y dop. — M. : Yuryd. lyt., 1988. — 319 s.

Рецензент: кандидат юридичних наук, доцент Дрозд О.Ю.

УДК 342.9

Порошук П.П.,

здобувач Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ АПАРАТУ СУДУ

У статті присвячено увагу питанню сутності контролю за діяльністю апарату суду. Розглянуто поняття та призначення соціального і державного контролю; сформульовано визначення поняття контролю за діяльністю апарату суду та наведені його основні ознаки; зроблено висновок про призначення контролю за діяльністю апарату суду

Ключові слова: контроль, соціальний контроль, державний контроль, контроль за діяльністю апарату суду.

Порошук П.П.,

соискатель Днепропетровского государственного
университета внутренних дел

ПОНЯТИЕ И ЗНАЧЕНИЕ КОНТРОЛЯ ЗА ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ АППАРАТА СУДА

В статье посвящено внимание анализу сущности контроля за деятельностью аппарата суда. Рассмотрены понятие и назначения социального и государственного контроля; сформулировано определение понятия контроля за деятельностью аппарата суда и Приведены его основные признаки; сделан вывод о значении контроля за деятельностью аппарата суда.

Ключевые слова: контроль, социальный контроль, государственный контроль, контроль за деятельностью аппарата суда.

Poroschuk P.P.,

Researcher Dnepropetrovsk State University of Internal Affairs

THE CONCEPT AND IMPORTANCE OF MONITORING THE ACTIVITIES OF A COURT

The article is devoted attention to the nature of control over the activities of a court. The concept and purpose of social and political control; the definition of the concept of control over the activities of a court and are its main features; concluded destination control over the activities of a court

Actuality is that the development of Ukraine as a legal state is impossible without improving the quality of justice, for the rule of law - is "the state courts." The problem of improving the quality and efficiency of the courts of its core functionality requires a whole complex of organizational and legal nature, in particular, not the least of them takes the issue of control over the activities of a court, which although not directly take part in the administration of justice, however has a number features designed to promote it, so the court apparatus performs: informational, analytical, organizational, technical, documentation, personnel, financial and logistical support of the judges and courts as public institutions.

The conclusions are that concluding this article we can conclude that the value of control to ensure the proper functioning of a court and, consequently, the judicial authority in general, it is difficult to overestimate. It acts as an important guarantee control of the practical implementation of a court assigned tasks and functions.

That is, if in the course of legislative activity are established organizational and legal aspects of the court system, the control is aimed at ensuring compliance and implementation of real workers and structural links specified apparatus.

Keywords: control, social control, state control, control over the activities of a court.

Актуальність проблематики. Розбудова України як правової держави неможлива без підвищення якості відправлення правосуддя, адже правова держава – це «державна судів» [1, с.135]. Проблема вдосконалення якості та ефективності здійснення судами свого основного функціонального призначення вимагає реалізації цілого комплексу заходів організаційно-правового характеру, зокрема не останнє місце серед них посідає питання здійснення контролю за діяльністю апарату суду, який хоча безпосередньо і не приймає участі у відправленні правосуддя, втім виконує низку функцій, покликаних сприяти йому, так апарат суду здійснює: інформаційно-аналітичне, організаційне, технічне, документальне, кадрове, фінансове та матеріально-технічне забезпечення роботи суддів та судів як державних установ.

Ступінь наукової розробки проблеми. Контроль, як предмет наукових пошуків, вже досить давно перебуває у полі зору і правників, і дослідників із галузі державного управління, зокрема його вивчали: В. Б. Авер'янов, Ю. П. Битяк, В. К. Колпаков, О. М. Бандурка, І. П. Голосніченко, В. М. Гаращук, Д. М. Павлоа, О. Ф. Андрійко, А. Т. Комзюк, С. В. Ківалов, Т. О. Коломосць, Д. М. Бахрах, А. Ф. Мельник, В. Я. Малиновський, Ю. П. Сурмін, А. М. Михненко та інші. Однак проблематика контролю за діяльністю апарату суду не віднайшла належного наукового опрацювання.

Метою статті є: дослідити поняття і призначення контролю за діяльністю апарату суду.

Виклад матеріалу. Розпочати наше дослідження вважаємо за необхідне із встановлення лексичного значення слова «контроль» та встановлення його соціальної сутності. Отже, термін «контроль» (від англ. «control» перевірка, список [2, с.313]) у тлумачній літературі визначається як: спостереження, нагляд за кимось або чимось; перевірка, облік діяльності кого-, чого-небудь [3, с.558; 4, с.271; 5, с.569; 6, с.193].

Аналогічне розуміння контролю міститься й у спеціальній словниковій літературі. Так, скажімо у Юридичній енциклопедії за редакцією Ю. С. Шемпученка зазначається, що контроль (франц. controle – перевірка, від старофранц. contrerole – список, що має дублікат для перевірки) – це перевірка виконання законів, рішень тощо [7, с.323].

Й. С. Завадський, Т. В. Осовська та О. О. Юшкевич у своєму «Економічному словнику» пишуть, що контроль (англ. control) – одна з функцій управління, призначення якої – виявлення можливих відхилень величини фактичних параметрів керованої системи від бажаних (мети, завдання, норми і т.д.) із метою забезпечення досягнення організацією своїх цілей. Функція менеджменту з обліку витрат ресурсів та забезпечення виконання планів, програм, завдань з реалізації управлінських рішень [8, с.146]. Зауважимо, що автори у даному словнику у розумінні контролю, також вживають термін оцінка, який характеризують як процес порівняння і наступного рішення, що забезпечує досягнення поставлених цілей [8, с.222].

У «Соціологічному енциклопедичному словнику» контроль визначено як: спостереження з метою перевірки; нагляд з метою забезпечення функціонування системи у відповідності з прийнятими нормами [9, с.140].

Отже, враховуючи вище викладене, можемо дійти висновку, що незалежно від того, розуміється контроль як діяльність (сукупність дій) або ж позначає суб'єктів, що цю діяльність провадять, його (контролю) сутністю як явища є спостереження, нагляд за чимсь або кимсь, перевірка, облік чогось або когось. Зауважимо, що у вузько юридичному сенсі контроль і нагляд мають певні відмінності, хоча й вживаються доволі часто правниками в якості синонімів. Ототожнення понять контролю і нагляду зустрічається й на законодавчому рівні, наприклад, Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 05.04.2007 № 877-V [10].

Коли говорять про контроль, що здійснюється у межах певної соціальної системи, то мають на увазі так званий соціальний контроль. На сторінках філософської, соціологічної, юридичної та управлінської літератури можна зустріти велику кількість визначень поняття «соціальний контроль, так його розуміють як: систему способів виразу визнання, відзначення, нагород, завдяки яким поведінка підгруп та індивідів приводиться у відповідність прийнятим зразкам, цінностям [11]; систему процесів і механізмів, що забезпечують підтримання соціально прийнятних зразків поведінки та функціонування соціальної системи в цілому [9, с.140]; механізм, завдяки якому суспільство здійснює свою владу над своїми індивідами та забезпечує їх підпорядкування відповідно до норм та цінностей [12, с.77]; спосіб соціальної саморегуляції, забезпечує впорядковане взаємодія індивідів з товариством за допомогою соціально-нормативного та правового регулювання з метою відтворення панівного типу соціальних відносин [13, с.878]; механізм регуляції поведінки людей (груп, колективів, організацій, суспільства загалом), спрямований на те, щоб добитися неухильного виконання суспільними інститутами, соціальними групами та окремими громадянами правових і етичних норм, законів, регулюючих суспільні відносини, забезпечити соціальний захист індивідів, їх прав з урахуванням соціальної справедливості, дотримання ними нормативних та етичних обмежень [14, с.339].

З викладеного видно, що серед дослідників немає єдиної точки зору з приводу того, чим є контроль – його визначають і як механізм, і спосіб, і як систему способів, і як процес, і як систему процесів. З цього приводу слушно відмічає С. В. Ківаловим, який відзначає, що контроль явище багатогранне і багатопланове. В залежності від того, на якому рівні та стосовно чого розглядається, контроль може бути охарактеризований як форма чи вид діяльності, як принцип, як функція [15, с.291]. К. М. Корж відмічає, що сьогодні соціальний контроль описується категоріями потреб та інтересів, цінностей і норм, (різноманітних за походженням, суб'єктом та об'єктом), санкцій (позитивних та негативних), соціальної структури, суспільних відносин, соціальної організації і т.д. [16, с.34].

Попре відсутність єдиного підходу до бачення поняття соціального контролю, аналіз змісту його вище приведених визначень дозволяє виокремити такі основні властивості соціального контролю, які так чи інакше прослідковуються у більшості із наукових позицій. Отже: соціальний контроль врегульовує та консолідує діяльність членів тієї чи іншої соціальної системи; соціальний контроль має на меті забезпечення єдності, цілісності та стабільності соціальної системи щодо якої він здійснюється; соціальний контроль є елементом суспільного управління; змістом соціального контролю,

незалежно від того розглядається він як форма, спосіб чи механізм, є діяльність; соціальний контроль спрямовується на виявлення негативних процесів та явищ, що деструктивним чином впливають як на окремі елементи соціальної системи, так і на останню в цілому, з метою усунення цих негативних факторів та недопущення їх появи у майбутньому. Критерієм оцінки тих чи інших обставин, умов та факторів як негативних, загрозливих є встановлені соціальні норми (зразки, стандарти, правила), з якими вони порівнюються та оцінюються на відповідність їх вимогам.

Виходячи із зазначених властивостей соціального, контролю доречною видається наукова думка про те, що суспільний контроль є необхідною умовою ефективного функціонування суспільства, всіх його сфер, колективів, організацій [14, с.339]. Також слід погодитися з В. М. Гаращуком у тому, що контроль – це протидія чомусь небажаному, як правило протиправній поведінці осіб [17, с.37].

Оскільки контроль за діяльністю апарату суду має державну природу, то з метою усвідомлення його сутності необхідно звернутися до розгляду поняття державного контролю, який доречі, є окремим випадком соціального контролю, а тому наслідусь його основні властивості, хоча й з певними специфікаціями, обумовленими характером державно-управлінської сфери.

На сторінках юридичних видань та літератури з державного управління пропонується велика кількість підходів до визначення поняття «державний контроль». Так, наприклад, Д. М. Бахраха, визначає державний контроль – найважливіший вид зворотного зв'язку, каналами якої суб'єкти влади отримують інформацію про фактичний стан справ, про виконання рішень [18, с.432]. Ю. О. Тихомиров пропонує розглядати контроль як одну з традиційних функцій управління, яка полягає у перевірці дотримання та виконання нормативно встановлених завдань, планів і рішень [19, с.418, 421]. В. Б. Авер'янов у своїх працях зазначає, що сутність державного контролю, полягає у спостереженні та перевірці розвитку суспільної системи й усіх її елементів відповідно до визначених напрямів, а також у попередженні та виправленні можливих помилок і неправомірних дій, що перешкоджають такому розвитку [20, с.349].

З точки зору Д. М. Павлова державний контроль полягає у спостереженні за функціонуванням відповідного підконтрольного об'єкта, в одержанні об'єктивної і достовірної інформації про стан законності й дисципліни з метою своєчасного вжиття заходів щодо запобігання й усунення порушень законності і дисципліни та притягнення порушників до відповідальності [21, с.75]. На думку Ю. І. Битяка та В. В. Богущого контроль, – це основний спосіб забезпечення законності і дисципліни в державному управлінні, один з найбільш важливих елементів державного управління [22, с.244].

В. С. Шестак охарактеризував державний контроль як самостійно чи зовнішню ініційовану діяльність уповноважених на те суб'єктів, що спрямована на встановлення фактичних даних щодо об'єктів цього контролю задля визначення їх відповідності (невідповідності) тим правомірним оціночним критеріям, котрі припускають застосування адекватних одержаному результату заходів реагування в унормованому порядку [23, с.26].

З позиції В. Я. Малиновського контроль – це процес забезпечення досягнення організацією своєї мети, що складається зі встановлення критеріїв, визначення фактично досягнутих результатів і запровадження корективів у тому випадку, якщо

досягнуті результати суттєво відрізняються від встановлених критеріїв. Безпосередньо державний контроль (нагляд) науковець розуміє як одну з форм здійснення державної влади, забезпечення додержання законів та інших нормативних актів, що видаються органами держави, система державних органів перевірки [24, с.293-294].

Цікавою видається точка зору Т. В. Маматової, яка наводить трискладовий підхід до розуміння поняття державного контролю: 1) державний контроль (правова компонента) – це реалізація функції втручання держави в діяльність організацій будь-яких сфер діяльності у разі виникнення загрози безпеці (людини, держави, навколишнього середовища); 2) державний контроль (функціональна компонента) – це процес вироблення коригувальних дій, що базується на порівнянні фактичного та заявленого стану об'єкта відповідно до визначених критеріїв; 3) державний контроль (інформаційна компонента) – це виявлення фактів або намірів, що можуть призвести до виникнення загрози безпеці (людини, держави, навколишнього середовища) [25, с.23].

Отже, резюмуючи вищевикладені наукові бачення змісту поняття державного контролю, можемо констатувати відсутність одностайності у них, як власне кажучи й у випадку вище розглянутого соціального контролю, державний контроль розуміють і як форму, і як вид, і як стадію, і як функцію управлінської діяльності, і як канал зв'язку, і як елемент соціально-економічного розвитку, і як процес. Однак незважаючи на розбіжності у різних формулюваннях визначення зазначеного поняття, точки зору більшості правників щодо сутнісного призначення державного контролю у багатьох моментах збігаються, яке полягає у тому, що він виступає важливим стабілізуючим, дисциплінуючим та консолідуючим фактором, незалежно від того розуміють його як функцію, форму, принцип, спосіб чи засіб державно-управлінської діяльності, а також від того, спрямовано його в середину системи управління, чи назовні. Державний контроль забезпечує панування принципу верховенства права у державі і суспільстві, режиму законності та правопорядку. Він (державний контроль) спрямований на виявлення та усунення негативних тенденцій і протиріч у підконтрольних об'єктах, чим сприяє їх нормальному існуванню, функціонуванню та розвитку.

Варто відзначити, що визначення державного контролю зустрічаються не тільки у теорії правознавства та державного управління, але й на законодавчому рівні. Так, скажімо, воно закріплене у Законах України: «Про ветеринарну медицину» від 25.06.1992 № 2498-XII [26]; «Про внесення змін до Закону України «Про якість та безпеку харчових продуктів та продовольчої сировини» від 06.09.2005 № 2809-IV [27]. «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 05.04.2007 № 877-V [10] тощо. Дослідження положень цих та інших законів, свідчить, що закріплені у них визначення поняття «контролю» («державного контролю») мають спеціальне спрямування, тобто кожне із них орієнтовано на конкретну сферу, ту яку регулює відповідний нормативний акт. Однак у той же час, навіть попри відсутність у діючому законодавстві України універсального визначення поняття «державний контроль», аналіз змісту вище приведених законів та деяких інших нормативно-правових актів, дозволяє говорити про більш-менш єдиний підхід нормотворчих органів до розуміння сутності і призначення контролю, які, на їх думку, полягають у спостереженні за дотриманням та належним виконанням суб'єктами у підконтрольній сфері норм законів, підзаконних нормативно-правових актів, технічних

регламентів, інструкцій тощо, вжитті комплексу заходів щодо протидії протиправній поведінці у ній.

Враховуючи усе вищевикладене, вважаємо що контроль за апаратом суду слід розуміти як специфічний різновид (прояв) управлінської діяльності компетентних органів і посадових осіб, що здійснюється на підставі, порядку, формах та межах визначених законодавством, і полягає у реалізації ними конкретних заходів щодо спостереження за належним виконанням працівниками судової установи та її структурними ланками покладених на них завдань, функцій та обов'язків, додержання ними норм діючого законодавства, виявлення фактів вчинених працівниками апарату суду правопорушень та застосування до них відповідних санкцій, усунення шкідливих наслідків їх протиправних дій, а також умов та факторів що сприяли їх вчиненню, з метою недопущення скоєння подібних протизаконних вчинків у майбутньому, виявлення та подолання недоліків (прогалин, відхилень) у діяльності як судового апарату в цілому, так і його структурних ланках окремо, з метою підвищення рівня якості та ефективності виконання ними свого функціонального призначення.

Далі можемо привести такі основні ознаки (властивості) контролю за діяльністю апарату суду: як правило має державно-владний характер, тобто він реалізується не будь-ким, а конкретними владними суб'єктами – державними органами та їх посадовими особами, до компетенції яких законодавством віднесено повноваження щодо здійснення спостереження за станом законності у діяльності апарату суду та перевірки якості й ефективності його роботи; матеріально-правові та процедурно-процесуальні аспекти контролю визначаються діючим законодавством. Ретельне законодавче оформлення контролю за діяльністю апарату суду необхідне для того, щоб: по-перше, забезпечити його конкретність, чіткість та цілеспрямованість; а по-друге, щоб захистити працівників апарату суду від зловживань владою та свавілля з боку контролюючих суб'єктів, які повинні діяти виключно на підставі, порядку формах, способи та межах, встановлених законодавством; кінцевою метою контролю є забезпечення стабільного та злагодженого функціонування апарату суду, високоякісного та високоефективного виконання ним своїх завдань та функцій. При цьому на шляху до означеної мети досліджуваний контроль виконує такі завдання: перевірка стану виконання працівниками та структурними ланками апарату суду законодавчих приписів; виявлення та усунення недоліків у роботі апарату суду, задля її оптимізації; виявлення правопорушень у діях працівників апарату суду та покарання останніх, а також встановлення та ліквідацію чинників, які спонукали та (або) сприяли протиправній поведінці працівників апарату суду, задля забезпечення панування у режиму законності у їх роботі.

Висновок. Завершуючи дану статтю можемо зробити висновок про те, що значення контролю у забезпеченні нормального функціонування апарату суду та, як наслідок, судового органу в цілому, важко переоцінити. Адже контроль виступає важливою гарантією практичної реалізації апаратом суду покладених на нього завдань та функцій. Тобто, якщо в ході законодавчої діяльності встановлюються організаційно-правові аспекти функціонування апарату суду, то контроль спрямовується на забезпечення їх дотримання та реального виконання працівниками і структурними ланками зазначеного апарату.

Список використаних джерел:

1. Загальна теорія держави і права: [Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів] / М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін.; За ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПРН України М. В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПРН України О. В. Петришина. — Харків: Право, 2011. — 584 с.
2. Бибик С.П., Сюта Г.М. Словник іншомовних слів: тлумачення, словотворення та слововживання / За ред. С. Я. Єрмоленко; Худож. - оформлювач Б. П. Бублик. — Харків: Фоліо, 2006. — 623 с.
3. Етимологічний словник української мови: У семи томах. Том другий. — К.: "Наукова думка", 1985. — 570
4. Словник української мови: в 11-ти томах.// Голова ред. кол. І. К. Білодід, т. 4, К.: Наук. думка, 1975, - с. 839
5. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел.-К; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005, с.1728
6. Івченко А. О. Тлумачний словник української мови, X: «Фоліо», 2002 р., с.543
7. Юридична енциклопедія: В 6 т. /Редкол.: Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. — К.: «Укр. Енцикл», т. 4: К-М. — 2001. — 792 с.
8. Економічний словник / Й. С. Завадський, Т. В. Осовська, О. О. Юшкевич. - К. : Кондор, 2006. — 356 с.
9. Социологический энциклопедический словарь. На русском, английском, немецком, французском и чешском языках. Редактор-координатор — академик РАН Г. В. Осипов. — М.: Издательство НОРМА (Издательская группа НОРМА—ИНФРА • М), 2000. - 488 с.
10. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 № 877-V // [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/877-16>
11. Кузьменко Т. М. Соціологія. Навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 320 с. // [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://pidruchniki.ws/12560607/sotsiologiya/sotsialnij_kontrol_yogo_vidi_funktsiyi
12. Ross E. Social control. The survey of the foundation of order. — New York: The Macmillan Company, 1918. — 466 p.
13. Социология. Основы общей теории: Учебник для вузов /Отв. ред. академик РАН Г. В. Осипов, действительный член РАЕН Л. Н. Москвичев. — М.: Норма, 2003. - 912 с.
14. Энциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін.; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Троциньського, Ю. П. Сурміна. — К.: НАДУ, 2010. — 820 с.
15. Административное право Украины: Учебник /Под общей ред. С.В. Кивалова.— Х.: «Одиссей», 2004.— 880 с.
16. Корж К. М. Концептуалізація соціального контролю як технічного засобу стримування соціальних відхилень в соціологічних теоріях кінця XIX початку — XX століття // Київський університет імені Тараса Шевченка // [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.soc.univ.kiev.ua/sites/default/files/library>
17. Гаращук В.М. Контроль та нагляд у державному управлінні/ Худож.-оформ. О.Агеев. — Харків: Фоліо, 2002. — 176 с.
18. Бахрах Д. Н. Административное право России. Учебник для вузов. — М.: НОРМА, 2002. - 443 с.
19. Тихомиров Ю.А. Административное право и процесс: полный курс. - М.: 2001. - 652 с.
20. Адміністративне право України. Академічний курс:Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова). — К.: Видавництво «Юридична думка», 2004.- 584 с
21. Павлов Д. М. Адміністративне право : Загальна частина : Конспект лекцій. — К. : МАУП, 2007. — 136 с. — Бібліогр. : с. 123–128.
22. Административное право Украины. — 2-е изд., перераб. и доп. [Учебник для студентов высш. учеб. заведений юрид. спец./ Ю.П. Битяк, В.В. Богуцкий, В.Н. Гаращук и др.]; Под ред. проф. Ю.П. Битяка. — Харьков: Право, 2003. — 576 с
23. Шестаков В. С. Державний контроль в сучасній Україні (теоретико-правові питання): Дис... канд. юрид. наук: 12.00.01 (теорія та історія держави права; історія політичних і правових вчень) / Національний ун-т внутрішніх справ. - Х., 2002. — с. 195.
24. Малиновський В. Я. Державне управління: Навчальний посібник - Вид. 2-ге, доп. та перероб.- К.: Атіка, 2003 - 576 с.
25. Маматова Т. Трагування поняття “державний контроль” у сучасному законодавстві України та його уточнення / Т. Маматова // Вісник державної служби України. — 2004. — № 1. — С. 23–26.
26. Про ветеринарну медицину : Закон України : від 25.06.1992№ 2498-ХІІ // Відомості Верховної Ради

України (ВВР), 1992, N 36, ст.531

27. Про внесення змін до Закону України «Про якість та безпеку харчових продуктів та продовольчої сировини»: Закон України: від 06.09.2005 № 2809-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, N 50, ст.533

References:

1. Zahal'na teoriya derzhavy i prava: [Pidruchnyk dlya studentiv yurydychnykh vyshchyykh navchal'nykh zakladiv] / M. V. Tsvik, O. V. Petryshyn, L. V. Avramenko ta in.; Za red. d-ra yuryd. nauk, prof., akad. APn Ukrainy M. V. Tsvika, d-ra yuryd. nauk, prof., akad. APn Ukrainy O. V. Petryshyna. — Kharkiv: Pravo, 2011. — 584 s.
2. Bybyk S.P., Syuta H.M. Slovnyk inshomovnykh sliv: tlumachennya, slovotvorennya ta slovovzhyvannya / Za red. S. Ya. Yermolenko; Khudozh. - oformlyuvach B. P. Bubyk. — Kharkiv: Folio, 2006. — 623 s.
3. Etymologichnyy slovnyk ukrayins'koyi movy: U semy tomakh. Tom druhyy. — K.: “Naukova dumka”, 1985. — 570
4. Slovnyk ukrayins'koyi movy: v 11-ty tomakh.// Holova red. kol. I. K. Bilodid, t. 4, K.: Nauk. dumka, 1975, - s. 839
5. Velykyy tlumachnyy slovnyk suchasnoyi ukrayins'koyi movy (z dod. i dopov.) / Ukklad. i holov. red. V.T. Busel.-K; Irpin': VTF «Perun», 2005, s.1728
6. Ivchenko A. O. Tlumachnyy slovnyk ukrayins'koyi movy, Kh.: «Folio», 2002 r., s.543
7. Yurydychna entsyklopediya: V 6 t. / Redkol.: Yu.S. Shemshuchenko (vidp. red.) ta in. — K.: «Ukr. Entsylk», t. 4: K.-M. — 2001. — 792 s.
8. Ekonomichnyy slovnyk / Y. S. Zavads'kyy, T. V. Osovs'ka, O. O. Yushkevych. - K. : Kondor, 2006. — 356 s.
9. Sotsyolohycheskyy entsyklopedycheskyy slovar'. Na russkom, anhlyyskom, nemetskom, frantsuzskom y cheshskom yazykakh. Redaktor-koordinatyor — akademyk RAN H. V. Osyrov. — M.: Yzdate'l'stvo NORMA (Yzdate'l'skaya hruppa NORMA—YNFRA • M), 2000. - 488 s.
10. Pro osnovni zasady derzhavnogo nahlyadu (kontrolyu) u sferi hospodars'koyi diyal'nosti: Zakon Ukrainy vid 05.04.2007 # 877-V // [Elektronnyy resurs] — Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/877-16>
11. Kuz'menko T. M. Sotsiologiya. Navch. posib. — K.: Tsent'r uchbovoyi literatury, 2010. — 320 s. // [Elektronnyy resurs] — Rezhym dostupu: http://pidruchniki.ws/12560607/sotsiologiya/sotsialniy_kontrol_yogi
12. Ross E. Social control. The survey of the foundation of order. — New York: The Macmillan Company, 1918. — 466 p.
13. Sotsyologiya. Osnovy obshchey teoryy: Uchebnyk dlya vuzov /Otv. red. akademyk RAN H. V. Osyrov, deystvytel'nyy chlen RAEN L. N. Moskvychyev. — M.: Norma, 2003. - 912 s.
14. Entsyklopedychnyy slovnyk z derzhavnogo upravlinnya / ukklad.: Yu. P. Surmin, V. D. Bakumenko, A. M. Mykhnenko ta in.; za red. Yu. V. Kovbasyuka, V. P. Troshchyn'skoho, Yu. P. Surmina. — K.: NADU, 2010. — 820 s.
15. Admynstratyvnoe pravo Ukrainy: Uchebnyk /Pod obshchey red. S.V. Kyvalova.— X.: «Odyssey», 2004.— 880 s.
16. Korzh K. M. Kontseptualizatsiya sotsial'noho kontrolyu yak tekhnichnoho zasobu strymuvannya sotsial'nykh vidkhylen' v sotsiologichnykh teoriyakh kintsya KhIX pochatku — KhKh stolittya // Kyiv's'kyy universytet imeni Tarasa Shevchenka // [Elektronnyy resurs] — Rezhym dostupu: http://www.soc.univ.kiev.ua/sites/default/files/library/elopep/actprob13_32.pdf
17. Harashchuk V.M. Kontrol' ta nahlyad u derzhavnomu upravlinni/ Khudozh.-oform. O.Ahyeyev. — Kharkiv: Folio, 2002. — 176 s.
18. Bakhrahk D. N. Admynstratyvnoe pravo Rossyy. Uchebnyk dlya vuzov. — M.: NORMA, 2002. 443 c.
19. Tykhomyrov Yu.A. Admynstratyvnoe pravo y protsess: polnyy kurs. - M.: 2001. - 652 s.
20. Administratyvne pravo Ukrainy. Akademichnyy kurs:Pidruch.: U dvokh tomakh: Tom 1. Zahal'na chastyna / Rsd. kolehiya: V. B. Aver'yanov (holova). — K.: Vydavnytstvo «Yurydychna dumka», 2004.- 584 s
21. Pavlov D. M. Administratyvne pravo : Zahal'na chastyna : Konspekt lektsiy. — K. : MAUP, 2007. — 136 s. — Bibliohr. : s. 123–128.
22. Admynstratyvnoe pravo Ukrainy. — 2-e yzd., pererab. y dop. [Uchebnyk dlya studentov vyssh. ucheb, zavedeny yuryd. spets./ Yu.P. Bytyak, V.V. Bohuts'kyy, V.N. Harashchuk y dr.]; Pod red. prof. Yu.P. Bytyaka. — Khar'kov: Pravo, 2003. — 576 s
23. Shestak V. S. Derzhavnyy kontrol' v suchasniy Ukraini (teoretyko-pravovi pytannya): Dys... kand. yuryd.

nauk: 12.00.01 (teoriya ta istoriya derzhavy prava; istoriya politychnykh i pravovykh vchen') / Natsional'nyy un-t vnutrishnikh sprav. - Kh., 2002. - c. 195.

24. Malynovs'kyy V. Ya. Derzhavne upravlinnya: Navchal'nyy posibnyk - Vyd. 2-he, dop. ta pererob.- K.: Atika, 2003 - 576 s.

25. Mamatova T. Traktuvannya ponyattya "derzhavnyy kontrol'" u suchasnomu zakonodavstvi Ukrainy ta yoho utochnennya / T. Mamatova // Visnyk derzhavnoyi sluzhby Ukrainy. - 2004. - # 1. - S. 23-26.

26. Pro veterynarnu medytsynu : Zakon Ukrainy : vid 25.06.1992# 2498-XII // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy (VVR), 1992, N 36, st.531

27. Pro vnesennya zmin do Zakonu Ukrainy «Pro yakist' ta bezpeku kharchovykh produktiv ta prodovol'choyi syrovyny : Zakon Ukrainy : vid 06.09.2005 # 2809-IV // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy (VVR), 2005, N 50, st.533

Рецензент: кандидат юридичних наук, доцент Дрозд О.Ю.

УДК: 342.922

Скоренька А. В.,

аспірант кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права
Інституту права та суспільних відносин

Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

ПОНЯТТЯ ЯКОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Анотація. У статті проаналізовано визначення терміну «якість харчових продуктів» за законодавством України та Європейського Союзу. Охарактеризовано особливості адміністративно-правового регулювання якості харчових продуктів в загальній системі регулювання відносин щодо безпечності та якості харчових продуктів та надано пропозиції щодо вдосконалення вітчизняних нормативно-правових актів у цій сфері.

Ключові слова: якість харчових продуктів, стандарти якості харчових продуктів, адміністративно-правове регулювання, Європейський Союз.

Скоренька А. В.,

аспірант кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права
Інституту права та суспільних відносин

Открытого международного университета развития человека «Украина»

Анотація: В статье проанализировано определение термина «качество пищевых продуктов» в законодательстве Украины и Европейского Союза. Охарактеризовано особенности административно-правового регулирования качества пищевых продуктов в общей системе регулирования отношений, относительно обеспечения безопасности и качества пищевых продуктов, а также сформулированы предложения, касающиеся усовершенствования отечественных нормативно-правовых актов в этой сфере.

Ключевые слова: качество пищевых продуктов, стандарты качества продуктов питания, административно-правовое регулирование, Европейский Союз.

Skorenka A.V., post-graduate student

of the constitutional, administrative and financial law chair
of the Institute of law and social relations

of the Open International University of Human Development «Ukraine»

THE CONCEPT OF FOOD PRODUCTS' QUALITY UNDER

THE LEGISLATION OF UKRAINE AND THE EUROPEAN UNION

Abstract. The consequences of using hazardous food products may pose not only a threat to consumers' health but also for their lives. Besides the direct harm to health, disease cause also economic losses for employers, due to the absence of an employee in the workplace and the need to pay for the period of his/her disability, and state funds spent on paying disability pensions. Therefore, the relevance of this article is due to these factors and